

Opetus- ja kasvatustalouden vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet ja ja käyttösuunnitelma / suomenkielinen jaosto

Opetuspalvelujen suomenkielinen jaosto 17.02.2026
131/02.02.2026

Valmistelija opetus- ja kasvatustoimialan johtaja Ronnie Djupsund ja talouspäälikkö Kim Salo

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt opetus- ja kasvatustalouden vuoden 2026 ja taloussuunnitelman vuoteen 2028 saakka. Lautakunnan tulee hyväksyä vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman pohjalta käyttösuunnitelma.

Talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen perustuu siihen, että opetus- ja kasvatustalouden toiminta osoittaa tavoitteet jaostoilleen, jotka puolestaan yksiköittävät ne. Käytännössä tämä tarkoittaa opetus- ja kasvatustalouden hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden operatiivisen toteuttamisen velvoitteen siirtämistä jaostoille kokonaisresursoinnin ohessa.

Jos lautakunta haluaa tarkistaa asetettuja toiminnallisia tavoitteita tai kohdentaa määrärahoja perusteineen uudella tavalla, se on mahdollista tehdä nyt käsiteltävänä olevassa käyttösuunnitelmassa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön mukainen opetuspalvelujen hallinnollinen jako suomen- ja ruotsinkielisiin opetuspalveluihin edellyttää, että kumpikin opetuspalvelujen jaosto käsittelee erikseen sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet opetuspalvelujen toiminta-alueellaan. Opetus- ja kasvatustalouden tehtävänä on arvioida opetuspalvelujen jaostojen toteuttaman toiminnan tuloksellisuutta.

Määrärahat osoitetaan jaostoille lautakunnan ja valtuuston hyväksymien perusteiden ja toiminnallisten tavoitteiden. Toimintayksiköiden esihenkilöt vastaavat yksikkönsä toiminnasta ja taloudesta. He noudattavat kaupungin taloussääntöä, tekevät hankintapäätökset ja hyväksyvät laskut.

Kaupunginhallitus on 12.1.2026 (§ 8) vahvistanut talousarvion toimeenpano-ohjeet, jotka jaetaan esityslistan mukana kokoukseen osallistuville.

Oheisaineisto Talousarvion 2026 toimeenpano-ohjeet

Opetus- ja kasvatustoimiala talousarvio vuodelle 2026

Opetus- ja kasvatustoimen talouteen vaikuttaa vuonna 2026 kustannusten nousu, joka näkyy eniten henkilöstökuluissa ja myös sisäisissä vuokrissa. Toimialan kustannuksiin vaikuttaa

voimakkaimmin henkilöstömenojen kasvu, joka johtuu valtakunnallisista sopimuskorotuksista. Toimintatuotoissa ei ennakoida suuria muutoksia.

Matala syntyvyys ja koulunsa aloittavien ikäluokkien pieneneminen vaikuttaa saataviin valtionosuuksiin ja se tiukentaa siten toimialan taloutta. Toimialan on näin ollen priorisoitava ja sopeutettava toimintojaan. Toimialan taloutta ovat jo useamman vuoden ajan kuormittaneet valtakunnalliset koulutusuudistukset jotka tuovat lisätehtäviä, joiden rahoittaminen on haasteellista.

Lukuvuoden 2026–27 perusopetuksen tuntikehysresurssit sekä lukiokoulutuksen opintokehysresurssit sekä koulukäynninohjaajaresurssien jako oppilaitoksittain käsitellään erikseen opetus- ja kasvatustalouden jaoston keväällä. Perusopetuksen ja lukion oppimisen tuen uudistukset muuttavat tuen toimintatapoja. Tuen uudistamiseen liittyvät resurssitarpeet ratkaistaan tuntikehyspäätöksen yhteydessä.

Perusopetuksessa oppimisen ja koulunkäynnin tuntiresurssien suuntaamista suunnitellaan varhaisen puuttumisen ja lähikouluperiaatteen mukaisesti.

Talousarvion mukaiset erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaajien resurssit jaetaan yksiköittäin harkiten, minkä lisäksi hankeavustuksia haetaan resurssien riittävyyden turvaamiseksi. Yhteisöllistä ja ennaltaehkäisevää työtä tehdään mahdollisuuksien mukaan.

Opetuspalveluissa opettajien sijaisten palkkaamisessa noudatetaan opetus- ja kasvatustoimen toimintasäännön mukaisia toimivaltuuksia ja seuraavaa käytäntöä:

- virkavapauden myöntämisen yhteydessä ratkaistaan myös sijaisjärjestelyt

- koulun rehtori tekee myönnetyn virkavapauden osalta päätöksen sijaisen ottamisesta ja määrittelee samassa päätöksessä palkan perusteet sekä seuraa päätöksen vaikutusta koulun talousarvioon

- järjestelyissä noudatetaan opetusalan virkaehtosopimusta

Mahdollisista uusista, käynnistettävistä toiminnoista kalenterivuoden aikana tehdään hankesuunnitelmat. Hankkeisiin voidaan tarvita myös omaa rahoitusta, joten jokaisen hankkeen osalta on tarkkaan arvioitava jo suunnitteluvaiheessa, miten se voidaan toteuttaa käytettävissä olevilla resursseilla. Hankkeissa noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä projektiohjeita.

Määrärahan käyttö ja sitovuus vuonna 2026

Vuoden 2026 talousarvioon sisältyvää määrärahaa saa käyttää vain talousarviovuoden menoihin ja talousarviossa hyväksyttyyn tarkoitukseen.

Käyttötaloulosassa määräraha ja tuloarvio on toimielimelle merkitty summa, mikä on sitova kaupunginvaltuustoon nähden.

Opetus- ja kasvatustalouden, sen jaostojen ja yksiköiden esihenkilöiden tulee seurata omalta osaltaan talousarvion toteutumista ja tarvittaessa tehdä korjaavia toimenpiteitä toimintavuoden ja koulujen lukuvuoden aikana siten, että opetus- ja varhaiskasvatustalouden ja yksiköiden toiminta saadaan talousarviossa hyväksyttyjä määrärahoja vastaavaksi.

Varhaiskasvatuksen palveluyksiköiden eli varhaiskasvatuksen alueiden palvelupäälliköiden tulee seurata, vastata ja raportoida käyttösuunnitelmien ja talousarvion sekä päätösten ja määräysten noudattamista yhdessä toimintayksiköiden esihenkilöiden kanssa. Varhaiskasvatuksen esihenkilöt vastaavat henkilöstösuunnittelusta, henkilöstön tehokkaasta käytöstä ja tehtävien tarkoituksenmukaisesta järjestelystä. Henkilöstösuunnittelun pohjana on varhaiskasvatustalouden laki ja -asetus, jossa määritellään ryhmäkoosta ja henkilökunnan suhde lapsimäärään.

Talousarvion rakenne

Talousarvio muodostuu käyttötalouden-, investointi- ja rahoitusosasta sekä tulolaskelmasta. Käyttötaloudenosa koostuu vastuualueista (osastot), jotka toimialat voivat tarpeittensa mukaan jakaa hierarkkisiin tulosyksiköihin. Rakenteellisen jaon lisäksi käytetään tilejä.

Investointiosassa määrärahat ja tuloarviot ovat kustannuspaikkoja.

Rahoitusosassa määrärahat ovat tulosalue- ja tulosyksikötasolla.

Opetus- ja kasvatustalouden tulostavoitteet ja määrärahat vuodelle 2026

Kaupunginvaltuusto on myöntänyt vuodelle 2026 määrärahaa opetus- ja kasvatustalouden käyttötaloudenmenojen ja -tulojen osalta seuraavasti:

TA 2026

Tulot	5 010 545
Menot	-121 571 458
Toimintakate	-116 560 913

Määrärahat esitetään jaettavaksi opetuspalveluissa edelleen jaosto-kohtaisesti seuraavasti:

TA 2026

Opetuspalvelut

Suomenkielinen jaosto
Toimintatuotot
Toimintakulut

189 810
-53 391 856

Talousarvio / Investoinnit

Vuoden 2026 talousarviossa on lautakunnan investointeihin varattu nettona -447 000.

Investointiosan kohdassa kaupunkirakennelautakunta on koulukohteille määrärahavaraus on yhteensä -9 150 000 euroa.

Määrärahat on jaettu vastuualuekohtaisesti ja edelleen jaostokohtaisesti. Tarkempi erittely tavoitteista, vastuualuekohtaisista perusteluista ja määrärahoista on esitetty liitteessä.

Liite A § 4 Tavoitteet, vastuualuekohtaiset perusteluosat ja kustannuspaikkojen määrärahat

Määrärahojen seuranta

Talousarvion määrärahojen käyttöä ja tulojen kertymistä seurataan sillä tasolla, millä käyttösuunnitelmat on laadittu.

Taloushallintopalvelut raportoivat kaupunginhallitukselle ja valtuustolle talouden toteutumisesta kuukausittain. Valtuustolle annetaan osavuositarkastus talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta kahdesti vuodessa.

Toimialojen tulee antaa lautakunnille raportti talouden toteutumisesta säännöllisesti ja esittää tarvittaessa toimenpiteet tasapainotusta varten. Lautakuntatasoisten toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen esitetään osavuositarkastuksissa.

Toimialojen tulee käsitellä johtoryhmissään kuukausittain talouden toteutumisraportit sekä niiden perusteella mahdollisesti tehtävä toiminnan uudelleenarviointi määrärahojen riittävyyden varmistamiseksi.

Opetus- ja kasvatusjohtaja

Opetuspalvelujen suomenkielinen jaosto päättää

1 merkitä kaupunginhallituksen vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet tiedoksi ja noudatettavaksi

- 2 hyväksyä talousarvion käyttösunnitelman liitteen A mukaisesti sekä lähettää käyttösunnitelman tiedoksi kaupunginhallitukselle

Päätös